

NAŠ GLAS

DELAMARIS IZOLA

INTERNA IZDAJA

LETO XVII

IZOLA, MAREC 1975

ST. 2

Zaključni račun za leto 74

Zaključili smo poslovno leto 1974 in izdelali izračune, ki jih zahtevajo predpisi ter istočasno pokažejo našim delovnim ljudem in strokovnim službam dosežene realizacije in ostanek dohodka ter množico podatkov iz poslovanja. Kot pretekla leta, je tudi leto 1974 sprejelo veliko težav v gospodarstvu, predvsem nelikvidnost, naraščanje zalog in s tem v zvezi pomanjkanje sredstev za pravočasno plačevanje surovin. Naša OZD je predvsem občutila pomanjkanje likvidnih sredstev. Počasn je bil priliv denarja od kupcev in izvozna premija, ki je za nas zelo pomembna, je prihajala na žiro račun z večmesečno zamudo. Zaradi takih pogojev smo imeli večkrat v tem letu blokiran žiro račun in pogoste »glasne debate« za plačilo surovin za proizvodnjo. Za izboljšanje takega stanja, bo treba posvetiti veliko pozornosti izterjavi, vendar moram povedati, da so velikokrat pri tem prizadete službe brez moči, zaradi splošnih pogojev gospodarjenja in splošne nelikvidnosti.

Ostanek dohodka za sklade naše delovne organizacije znaša v letu 1974 11.653.812 din. To pa ni v celoti rezultat poslovanja leta 1974, ker smo v celotni dohodek vključili izvozno premijo, ki se nanaša na leto 1973. V letu 1973 za ta del premije, ki znaša po končnem obračunu 6.743.716 din nismo prejeli odločbe od ZIS, zato je takrat nismo upoštevali v celotni dohodek.

Odločbo za omenjeno premijo smo prejeli decembra 1. 1974. Če od ostanka dohodka leta 1974 odbijemo premijo iz leta 1973, lahko ugotovimo, da je rezultat leta 1974 ob enakih pogojih enak ostanku dohodka, ki bi ga dosegli v l. 1973, če bi bila premija pravočasno odobrena. Računsko tako izgleda, vendar je bilo poslovanje leta 1974 le boljše od leta 1973, ker smo v tem letu povišali osebne dohodke za približno 14%, in bremenili celotni dohodek z znatno povišanimi ocenami za osnovni in režijski material. Na boljše poslovanje je vplival večji obseg poslovanja, povišanje cen v izvozu in na domačem trgu. Obseg poslovanja v primerjavi s planom in letom 1973 je razviden iz spodaj navedene tabele:

Elementi	plana 1974	Doseženo		% Plan	Indeks
		1974	1973		
Realizacija DT	207.468	221.826	155.998	106,9	142,2
Izvoz	120.144	101.108	86.010	84,1	117,6
Sveža riba	50.000	43.639	39.360	87,3	110,9
Prodaja materiala	4.000	5.795	5.637	144,8	102,8
Interna realizacija	62.000	75.493	20.237	121,8	373
Ostala realizacija		1.587	850		
Izredni dohodki		8.380	2.085		
CELOTNI DOHODEK	443.612	457.828	310.177	102,6	147,6
Stroški osnov. in režijskega mat.	357.472	361.373	244.811	101,1	147,6
Amortizacija	12.000	7.342	4.501	61,2	163,2
Izredni izdatki		4.898	2.828		173,2
DOHODEK	74.140	84.214	58.037	113,6	145,1
Pogodbene obveznosti	7.420	8.249	6.557	111,2	125,8
Zakonske obveznosti	6.110	8.480	4.982	138,8	170,2
Osebnih dohodki	53.010	55.831	48.974	104,7	114,0
DOBICEK	7.600	11.654	—	153,3	—
Poslovni sklad nerazv.		1.176	—		—
Poslov. sklad-lastni		5.793	—		—
Sredstva rezerv		1.684	—		—
Sklad skupne porabe		3.000	—		—
IZGUBA			2.477		

Tabela prikazuje poslovanje za OZD kot celoto. Bilance po posameznih TOZD so pokazale, da so vse TOZD poslovale pozitivno. Pri obračunu za posamezne TOZD so še vedno težave, zaradi internih cen in medsebojnih sporazumov. Leto 1974 je bilo leto

prehajanja na samoupravno urejanje medsebojnih odnosov, zato pričakujemo, da bomo leta 1975 že v začetku sprejeli dogovore in interne cene in ne šele ob izdelavi bilance.

Ob pregledu bilance za l. 1974 in ugotovitvi ostanka dohodka,

se zavedamo, da bo poslovanje leta 1975 še težje, predvsem zaradi nekaterih na novo sprejetih ukrepov, ki bodo prizadeli našo OZD. Predvsem je zelo pomembno ukrepati v zvezi s sprejetim zakonom glede odpisa zalog in terjatev s prekoračenim zakonskim rokom. Do sedaj smo morali odpisovati terjatve stare preko 90 dni, v letu 1975 zapadejo v odpis že nad 60 dni stare terjatve. Ukrep bo močno bremenil naš celotni dohodek, če se plačevanje naših faktur ne bo izboljšalo. Breme za naš dohodek pa bo tudi odpis zalog, ki je sedaj določen z zakonom. Odpisovale se bodo zaloge, ki bodo v skladišču preko enega leta. Posebno je oster ukrep v zvezi z rezervnimi deli za stroje, ki niso v uporabi. Take dele bomo morali, če so v skladišču preko enega leta odpisati 90%. Mislim, da bi bilo treba delovne ljudi seznaniti s temi ukrepi v posebnem članku, kajti na gospodarjenje z materiali in njihovo hitro obracanje lahko vplivamo prav vsi — vsak na svojem delovnem mestu. Zaradi vsega navedenega in težav s prodajo naših izdelkov, ki jih imamo v prvih mesecih tega leta, bo poročilo o bilanci za prvo tromesečje 1975 izgledalo drugače kot zaključek leta 1974.

Marija Kenda

Osnutek plana za leto 1975

Osnutek plana je izdelan na podlagi usklajenih predlogov posameznih TOZD in služb.

Ta osnutek bo vsekakor dopolnjen predvsem glede posameznih TOZD. Računamo, da TOZD Riba ne bo prikazovala izgube, ko bo plan sprejet, ker se bo do takrat v ta namen pripravilo vrsto analiz in ukrepov. Zaradi izredne inflacije, ki bo spremljala naše poslovanje tudi v tem letu, bomo po polletnem obračunu izdelali rebalans plana. Dejstvo je, da je splošno znano, da se bodo cene materialov itd. dvignile več kot smo lahko v tem osnutku predvideli, stroški se tudi ne bodo dvigali enakomerno, zato planiramo v avgustu izdelavo rebalansa plana.

Osnutek plana izkazuje povečanje celotnega dohodka za 31% na 591 milijonov din in povečanje fizičnega obsega proizvodnje od 20.480 ton na 22.529 ton ali za 10%. Med tem, ko ne predvidevamo povišanje proizvodnje v Argu, Pločevinki in Ribi, TOZD Iris povečuje proizvodnjo na

26%. To bo izreden napor, ne le samo za TOZD Iris ampak tudi za vse službe.

Ceprav predvidevam povečanje proizvodnje, pa plan kritja in dobička za 1975 kaže slabe rezultate. V celem letu naj bi ustvarili le 7.864 milijonov din ostanka dohodka ob predpisani amortizaciji in ob le 12% povečanih osebnih dohodkih. Dejstvo je, da nam predpisana amortizacija ne pokriva niti anuitet in da bo za najnujnejše investicije potrebna pomoč zunanjih faktorjev (KB Koper). Tudi rezultati poslovanja preteklih let kažejo, da ta osnutek plana ni sestavljen preoptimistično ali prečrnogledno ampak realno. Dejstvo je, da Delamaris posluje na robu rentabilnosti ob minimalni amortizaciji, ob podpovprečnih osebnih dohodkih že 10 let. Zato je podjetje naročilo izdelavo preventivnega sanacijskega programa, ki bo pokazal potrebno perspektivno usmeritev, kot tudi ukrepe za izboljšanje poslovanja.

Osnutek plana kaže le 12% povečanje osebnih dohodkov. To povečanje se seveda nanaša na povečanje mase iz lanskega leta. Prav gotovo se bodo osebni dohodki dvignili nad planirano raven, vendar bo to pokazal rebalans plana po rezultatih prvega polletja.

Dejstvo je, da ob sestavi tega osnutka plana planiranih rezultatov nismo mogli izboljšati. TOZD Iris je maksimalno povečal količinsko proizvodnjo, TOZD Argo je omejen, kajti večje količine njegove proizvodnje naša prodaja ne more prodati. TOZD Ribi se niso povečale kapacitete ulova, izboljšala pa se bo struktura, saj se bodo ladje z novimi motorji usmerile tudi na kočarski ribolov. TOZD Pločevinka ima maksimalno zasedene svoje kapacitete, le eventuelno verniranje za tuje naročnike lahko pripomore k presegu njenega plana. Novo ustanovljena TOZD Avtotransport ne planira bistveno povečanega obsega poslo-

Nadaljevanje na 2. strani

Preventivni sanacijski program

Ze na prvem sestanku, ki so ga imeli vodilni in vodstveni delavci in predstavniki družbenopolitičnih organizacij s predstavniki inštituta, ki je za nas izdelal sanacijski program, je bilo odločno rečeno: »SAMO SANACIJSKI PROGRAM NAM NE BO NIC KORISTIL, CE BO LEPO NAPISAN LEŽAL NEKJE V PREDALIH«.

Sanacijski program je izdelan. V petek 14. 3. 1975 je bila obravnavana sanacijskega programa, ki ga je vodil Volodja Balžalovsky. Zgodilo se je, da je bilo precej ljudi povabljenih, a odzvalo se jih je le malo.

Glavni direktor je govoril o naglah, ki nas čakajo v bodočnosti, če hočemo izpolniti sanacijski program. »Sanacijski program zahteva maksimalno angažiranje posameznih delavcev na svojih delovnih mestih«, je dejal glavni direktor.

Začetek je bil slab, vsaj glede udeležbe, ko se je sanacijski program obravnaval, kako bo v prihodnosti, upamo, da bolje, vsaj glede udeležbe na raznih sestankih.

Ce ne moremo na sestank, imamo še tretjo pot, od te da se sestanka ne udeležimo, namreč to, da se opravičimo. Uredništvo

V začetku novembra lanskega leta je podjetje naročilo izdelavo preventivnega sanacijskega programa. V sodelovanju z našimi delavci je program izdelal Inštitut za organizacijo, ekonomiko in tržne raziskave. Nosilec naloge je bil tov. Volodja Balžalovsky. V času, ko to pišem so program obravnavali že strokovni delavci podjetja, v času, ko to berete pa bodo program obravnavali samoupravni organi TOZD.

Podoben program bi bili prav gotovo lahko izdelali v podjetju naši strokovni delavci. Ugotovitve v programu in podatki so naši, vendar dejstvo je, da temu programu verjamemo, da se bodo njegovih ukrepov držali in jih izvajali. Dejstvo je, da o takšnih ali drugačnih usmeritvah ne bo več govora. To pa pomeni, da je podjetje nujno rabilo tak program, ki so ga izdelali zunanji strokovnjaki, ki niso obremenjeni s takimi ali drugačnimi gledanji iz preteklosti.

Sanacijski pogram bo, ko bo sprejet, osnova za načrtovanje bodočega poslovanja in hkrati načrt s katerim naj bi sanirali trenutno zelo neugoden položaj Delamarisa, ki je v zadnjih dveh letih posloval na meji rentabilnosti oziroma z izgubo. V okviru tega programa je izdelana finančna konstrukcija preventivne sanacije, ki vključuje poleg pomoči zunanjih kreditnih ustanov tudi samo delovno organizacijo. Namen tega programa je tudi postavitev rednih osnov za izdelavo razvojno sanacijskega programa in programa urejanja poslovanja na področju poslovnih funkcij podjetja in posameznih TOZD. Osnovni cilj preventivnega sanacijskega programa je:

1. S predlaganimi akcijami na področju urejanja poslovanja zainteresirati banke in ostale kreditne ustanove za pomoč oziroma naložbe za razvoj Delamarisa ter

2. v podjetju ustvariti vzdušje za mobilizacijo vseh notranjih dejavnikov, ki z aktivnim vključevanjem v proces sanacije oziroma notranjega urejanja poslovanja lahko vplivajo na pozitivni razvoj podjetja in posameznih TOZD.

Iz analiz obstoječega stanja Delamarisa je razvidno, da bi se samo z notranjimi ukrepi delno lahko saniral ekonomski položaj Delamarisa. Analiza pravi, da ni mogoče zagotoviti dolgoročnega gospodarskega in socialnega razvoja posameznih TOZD brez učinkovitih naložb v osnovna in obratna sredstva ter brez podpore širše družbene skupnosti. Analiza dosedanjega in bodočega poslovanja kaže, da je odločitev podjetja za izvajanje preventivne sanacije pravočasna in utemeljena. Tako podjetje kot posamezni TOZD niso v sanacijskem postopku, niti zaradi nelikvidnosti, niti zaradi nepokrite izgube, vendar postane iz raznih ekonomskih vidikov zelo kritičen, če se pravočasno ne ukrepa.

Potrebe po sredstvih za investicije v osnovna sredstva so v vsaki TOZD tako velike, da jih ni mogoče zagotoviti v enem letu. Zato program predvideva, da bi se morale TOZD medsebojno sporazumeti tako, da ne bi nobena izpadla iz načrta investiranja v prvem letu.

Predvidena dinamika v programu to omogoča ter poleg tega upošteva kritičnost poslovanja vsake TOZD. Predvideva se, da mora investicija v novo halo Arga steči še letos ter da bi bile zaključene z nabavo opreme do konca 1976. V TOZD Iris naj bi se letos investiralo v nadomestitev stare opreme, oziroma v manjkajočo novo opremo s pomočjo katere bi se lahko optimiziral proizvodni postopek. V letu 1976 pa naj bi se v Irisu nujno morala dograditi hala in postaviti čistilne naprave za odpadne vode. V sklep teh tako imenovanih investicij za ureditev osnovnih pogojev dela (hala, čistilne naprave) sodi tudi ureditev kanalizacije. Nujno potrebna investicija za ureditev dela ter nadomestitev kapacitet z namenom, da se odpravijo nekatera ozka grla, v TOZD Pločevinka, naj bi se izvedla deloma 1975 in 1976. Isto velja za TOZD Transport. V TOZD Riba naj bi se omenjena investicijska sredstva (v 1975) porabila le za montažo že nabavljenih motorjev za ladje. Vse ostale nujno potrebne adaptacije in nadomestitve opreme se zaradi pomanjkanja sredstev premakne v leto 1976 oziroma 1977. Program ne predvideva nakupa novih ribiških ladij (lebdica koča, ipd.) iz lastnih sredstev. Z vidika dolgoročne sanacije kompleksne dejavnosti ribe — ulova in predelave je nujna izgradnja hladilnice.

Ceprav so kreditna sredstva zagotovljena program ne zagotavlja lastne udeležbe, ki je pa pogoj za izgradnjo hladilnice. Sestavljenci programa smatrajo, da nam mora lastno udeležbo zagotoviti npr. HP Združeno podjetje živilske industrije. Zato pro-

gram predvideva odplačevanje kreditov za hladilnico.

Sanacija je vezana ne le na povečanje prizadevnosti, organiziranosti in produktivnosti delovnega kolektiva Delamarisa, tem-

	1974	1975	1977	1980
Celotni dohodek	458	591	734	833
Amortizacija	7	6	14	15
Osebnih dohodki	56	63	70	80
Ostane dohodka	12	7	17	27

več tudi na podporo kreditnih ustanov. Le-te bi morale z vidika širših družbenih interesov podpreti razvojna prizadevanja kolektiva v dejavnosti, ki je že dalj časa zapostavljena. Dejavnost ulova ribe in predelave ribe sta se kot dejavnost srečavala tako na domačem kot na tujem trgu v svoji dejavnosti s subvencioniranimi podjetji. V primerjavi s sorodnimi podjetji v Jugoslaviji zaradi kanonskih sredstev, v primerjavi z istovrstnimi izdelki (riba, konzerve) iz inozemstva pa z subvencionirano podjetji (Italija, Nemčija, Poljska, SZ itd.).

Medtem ko je težka bremena te aktivnosti v Delamarisu (izgube na trgu, dezinvestiranost, pomanjkanje sredstev za investicije in razvoj, posluževanje delovnih pogojev, do take mere, da so delavci z vidika higiene in zdravstva ogroženi) reševal s svojimi ustvarjenimi sredstvi Argo, je zaradi teh bremen sam opešal v razvoju. Posledice takega stanja, ki traja že deset let, se seveda izražajo v pomanjkanju poslovnosti, večji oziroma manjši neorganiziranosti, ponekod celo v apatičnosti, ki lahko vodi tudi k nespoštovanju delovne discipline, za kar pa delavci v bistvu niso krivi. Zato se v Delamarisu pojavlja tudi problem

Nadaljevanje s 1. strani
vanja, saj bo imela enake kapacitete, nameravamo pa racionalizirati in boljše izkoristiti obstoječe kapacitete.

OBRAČUNI INTERNE REALIZACIJE

Obračuni interne realizacije bodo potekali kot sledi:

1. TOZD Pločevinka bo zračunavla svoje izdelke po tržnih cenah, zmanjšanih v medtozdovski realizaciji, za 10% od odbitka dejanskih cen pločevine.

2. TOZD Riba bo obračunavala Irisu vsake mesečne stroške za tuje usluge ter stroškov lastne službe. Ribi iz lastnega ulova flote se določijo planske cene, ob koncu leta pa se te cene korigirajo navzdol ali navzgor v odvisnosti od dejanske akumulacije, ki jo doseže Iris s prodajo izdelkov proizvedenih iz domače ribe. Ob tem se upošteva princip, da mora prodajna cena domače ribe Irisu zagotavljati vsaj poslovanje na meji rentabilnosti.

PLAN PROIZVODNJE 1975

TOZD	1973	1974	v tonah	
			1975	indeks 75/74
IRIS	8225	8831	11.123	126
ARGO	3361	3900	3996	102
RIBA	3593	4339	4000	92
PLOČEVINKA	2846	3410	3410	100
SKUPAJ:	18.025	20.480	22.525	110

minulega dela delavcev v Argu, ki so s svojim solidarnostnim zadržanjem v okviru Delamarisa pripomogli k obstoju in danem razvoju podjetja ter pri tem sami ostali z dezinvestiranimi produkcijskimi sredstvi.

Dalje preventivni sanacijski program predvideva porast proizvodnje in sicer po sedanjih cenah kot sledi (v milijon N din):

	1974	1975	1977	1980
Celotni dohodek	458	591	734	833
Amortizacija	7	6	14	15
Osebnih dohodki	56	63	70	80
Ostane dohodka	12	7	17	27

Preventivni sanacijski program je sorazmeroma obširen, saj zajema 220 strani. Vsebuje tudi analizo prodaje, kot tudi zaključke in predloge. Ti zadnji se nanašajo na notranje ukrepe za izboljšanje poslovanja brez investicij (razen v kadre).

Ta program predstavlja planirano oziroma anticipativno sprožitev vseh akcij, ki so potrebne za zagotovitev obstoja in razvoja Delamarisa. Osrednja akcija je predlog sanacije, na katero se vežejo vsi notranji ukrepi, z namenom, da ne bo neučinkovita. Predvideni rezultati poslovanja v razdobju 1976—1980 pa so izračunani na podlagi predvidene uresničitve sanacijskega (investicijskega) predloga. Med predvidene poslovne rezultate v tem razdobju spada tudi letni plan za 1975, ki je bil pripravljen vzporedno s sanacijskim programom. Rezultati tega plana so zajeti v finančni konstituciji sanacije. Zato program smatra, da se sanacijski ukrepi nanašajo tudi na uresničevanje letnega plana za 1975. Po tej logiki so lahko notranji ukrepi za izboljšanje poslovanja sestavni del plana, ki ga bodo delavci posameznih TOZD sprejeli istočasno kot letni plan in sanacijski program.

Tomaž Pavletič

3. TOZD Avtotransport zračunava svoje usluge za 10% ceneje kot znašajo tržne cene. V kolikor se spremene zunanje cene avtotransporta, se sporazumno takoj določijo cene uslug TOZD Avtotransport v ustreznem sorazmerju.

Vse prevoze opravljajo TOZD Avtotransport z lastnim prevoznimi sredstvi ali z tujimi prevoznimi sredstvi. Naročnik za tuja prevozna sredstva je TOZD Avtotransport, ki obračuna posameznim TOZD po dejanski ceni.

PLAN REALIZACIJE

TOZD	Realizacija v din
IRIS lastna proizvodnja	234.553.000
trgovsko blago	40.261.000
ARGO	164.559.000
PLOČEVINKA	68.817.000
RIBA	67.846.000
Avtotransport Sam. skup.	9.300.000
vzdrževanje	5.704.000
DELAMARIS	591.040.000

Tomaž Pavletič

Naše žene ob 8. marcu

NASE ŽENE — UPOKOJENKE

Albina Božič

V Delamarisu sem bila zaposlena 29 let. Nekaj časa sem bila doma, zaradi otrok drugače, bi imela delovno dobo 35 let. V Izolo sem prišla leta 1932 kot 15-letno dekle. Takrat praznovanja 8. marca nismo poznali, še slovensko nismo smeli govoriti. Ko sem v tovarni govorila slovensko, sem dobila kaznen. Tri dni nisem sme-

vožnje. Kako pa je drugače? Kako potujejo novice iz Izole do Postojne?

»Želim si, da bi imela več stikov z matičnim podjetjem. Čutimo se nekako odrezani od podjetja v Izoli. V ribarnici sem že 4 leta, prej sem bila zaposlena v »Javorju« Postojna 15 let. Od začetka je bilo težko, pozneje sem se navadila. Če se bodo izboljšali še delovni pogoji, bom zelo zadovoljna na delu.

Moja želja ob 8. marcu?

Nič posebnega. Najbolj si želim zadovoljstva na delovnem mestu. Doma ni težko; Starejša hčerka je že v gimnaziji, mlajša pa v vrtcu. Stanovanje imamo urejeno, le stanarina je visoka. Drugih želja nimam.

Svoje želje, ki so zelo skromne mi je Eva Vadnjal pripovedovala med prihodom in odhodom strank. Vsi so bili prijazno postreženi.

Kaj pa je tebe treba bilo, dete ljubo, dete lepo! Al'te je treba bilo al'ne, vendar presrečno ljubim te.

Meni nebo odprto se zdi, kadar se v tvoje ozrem oči, kadar prijazno nasmeješ se, kar sem prestala, pozabljeno je.

On, ki ptice pod nebom živi, naj ti da srečne vesele dni! Al'te je treba bilo al'ne, vedno bom srčno ljubila te.

Naših upokojencev se vsako leto spomnimo s skromnim darilom

la na delo. Ta tri dnevni prisilni dopust mi seveda niso plačali, čeprav smo imeli malo denarja, doma pa majhne otroke. Po vojni so nam v tovarni pripravljali za 8. marec kosila, zavrteli smo se tudi ob muziki kakega ansambla. Danes, ko sem v pokoju pa smo se žene zbrale, odšle v gostinski šolski center in zaplesale. Tako smo tudi mi praznovali 8. marec.

DELAVKE

Vadnjal Eva

Obiskala sem prodajalko v ribarnici Postojna. Postojna je oddaljena od Izole. Ločuje nas ura

Žene — samoupravljalke našega podjetja so bile ob letošnjem prazniku dneva žena — 8. marcu srečne, vesele in zadovoljne.

Čutimo prijetno dolžnost, da se zahvalimo vodstvu podjetja in samoupravnim organom za obdaritev. Posebna zahvala pa je namenjena mladini našega podjetja, ki nas je s svojo organizacijo prireditve močno presenetila.

Lepe misli, ki so nam jih mladi izrekli s svojimi besedami in dobro izbranimi pesmimi naših pesnikov, so marsikateri ženi in materi utrnile solze v očeh. Ob poslušanju lepih besed smo pozabile na vsakodnevne težave, ki nam prinaša dvojno poslanstvo matere in delavke in hkrati nam je to spodbuda, da se bomo skupaj z delovnimi tovariši trudile za še boljše in uspešnejše delo našega podjetja.

Naša zahvala je namenjena otroškemu pevskemu zboru osnovne šole Vojke Smuc in najmlajšim iz Vzgojno-varstvenega zavoda iz Izole za lepe pesmi, ki so nam jih ob tej priliki zapeli.

Delavke Kombinata
»Delamaris« Izola

Sonja Ponikvar je žene ganila s pesmijo Franceta Prešerna

NEZAKONSKA MATI

Kaj pa je tebe treba bilo, dete ljubo, dete lepo, meni mladi deklici, neporočeni materi?

Očka so kleli, tepli me, mati nad mano jokali se, moji se mene sram'vali so, drugi za mano kazali so.

On, ki je sam bil ljubi moj, on, ki je pravi oča tvoj, šel je po svetu, bog ve kam, tebe in mene ga je sram!

Delavke na slani ribi v TOZD IRIS se še posebno zahvaljujemo mladim, ki so nam ob 8. marcu, dnevu žena pripravili program, ob katerem smo za trenutke pozabile na naše skrbi in težave, ki nas spremljajo v vsakodnevem življenju in delu. Zato se jim najtopleje zahvaljujemo.

Delavke na slani ribi

Takale deklica pa te vedno gane ko slišiš iz njenih ust besedo »mama«

Žene za osmi marec

Aktivnost naših mladincev

SREČANJE MLADIH V MARIBORU

V soboto, dne 15. februarja, 1975 smo se mladi iz pivovarne Laško, Droge, Kolinske, Talisa in Delamarisa zbrali na skupnem srečanju v Mariboru.

Mladinci iz vseh treh osnovnih organizacij Riba, Argo in Iris smo zgodaj zjutraj odpotovali z železniške postaje na Serminu, kjer so se nam pridružili tudi mladinci iz Droge.

Pot nas je vodila preko Ljubljane, Celja, Zidanega mosta, vse do Maribora. Kljub večkratnemu predsedanju nam dobre volje ni zmanjkalo in povsod nas je spremljala pesem.

V Mariboru, kamor smo prišli šele popoldne so nas čakali predstavniki mladih iz Talisa in nas odpeljali na ogled v pivovarno. Medtem ko so se predsedniki posameznih OO ZSMS zbrali

Avtobus, ki nas je odpeljal v mesto, se kar ni hotel premakniti. Na železniško postajo smo prišli z majhno zamudo, a še pravočasno, da smo ujeli vlak do Ljubljane. Od nas se je poslovil predsednik OO ZSMS Talisa in nam zaželel srečno pot. Zahvalili smo se za prijeten sprejem in se poslovili z besedami: »Vidimo se maja v Laškem!«

Andreja Tanjko

MLADINSKE DELOVNE AKCIJE

Vsaka OO ZSMS je ob svojem nastanku sprejela tudi program dela za tekoče leto, v katerem so zajete vse bistvene aktivnosti, za katere so mladi v posameznih OO najbolj zainteresirani.

Mladi iz osnovne organizacije ZSMS Iris so pokazali največ zanimanja za mladinske delovne akcije. Predsedstvo te OO je za-

smo s krtačami in krpami čakale, da jih operemo. Delo je bilo precej nevarno, stekla, ki so krhka že sama po sebi so bila zelo tanka in popokana. Če izključimo nekaj prask in urezov, drugih poškodb ni bilo.

Mladinci iz elektro delavnice so to prosto soboto izkoristili še zato, da so popravili in napeljali kable ter namestili zvočnike v menzi in nad Rdečim kotičkom, tako da nas zdaj vsako jutro, med malico in ob odhodu z dela pozdravlja glasba. Po končani akciji smo napravili še nekaj spominskih posnetkov in se zadovoljno razšli.

Kot je bilo prvotno predvideno, naj bi bile mesečne delovne akcije, izkazalo pa se je da teh ne bo moč vnaprej načrtovati. Tako smo se v nedeljo 2. marca nepredvideno zbrali na tretji delovni akciji, ker je vodstvo TOZD Iris odločilo, da bi bilo potrebno temeljito očistiti transportne poti in dvorišče. Na pomoč so nam prišli tudi nekateri delavci, saj je bilo precej utrudljivo in čas malice se je prav prilgel. Kot ponavadi nas je v menzi čakala topla malica in pijača za okrepčilo. Potem pa smo se še bolj zavzeli, da bi bilo delo dobro opravljeno. Čeprav utrujen, je tudi ta dan vsak odšel zadovoljen in s prepričanjem, da je napravil nekaj koristnega.

Mladi smo tako dokazali, da se dela ne branimo, še več, delo nas združuje in nam vliva zaupanje. Obenem pa je to tudi priložnost za izmenjavo mnenj in mišljenja. To pa je eden od osnovnih ciljev ZSMS.

PRAZNOVANJE DNEVA ŽENA

Žene danes praznik svoj slavo... Tako ali malo drugače so v petek okrog dvanajstih donele besede v obeh menzah naše delovne organizacije.

Mladi iz obeh osnovnih organizacij ZSMS Delamaris smo se dogovorili, da ženam pripravimo kratko proslavo ter jih s petjem in recitacijo popeljemo skozi zgodovino ženskega gibanja za enakopravnost.

Pri svojem delu smo bili deležni precejšnje pomoči in razumevanja našega podjetja, kot tudi

s strani osnovnih organizacij zveze sindikatov.

Veliko zanimanje so pokazali tudi mladi sami, saj se jih je mnogo prijavilo, ki so želeli sodelovati pri programu. To pa je eden upoštevanja vrednih razlogov, ki govore za še večkratno pripravo podobnih proslav in prireditev.

Novo nastali kulturni komisiji pri koordinacijski konferenci ZSMS Delamaris naj bo to eden od temeljev, na katerih bo gradila svoj program dela.

Upajmo, da se bo tako kulturno življenje v našem podjetju

Mladi na obisku v Talisu

na sestanku koordinacije HP, smo si ostali udeleženci srečanja ogledali tovarno. Pred tem smo si seveda napolnili lačne želodce in se odžejali z talisovim pivom.

Vedro razpoloženje se je nadaljevalo tudi v avtobusu, ki nas je popeljal na Lovrenc na Pohorju. Po skupnem kosilu nam je predsednica koordinacije HP prebrala protestno pismo, namenjeno OO ZSMS pivovarni Union, ki je odpovedala udeležbo na tem srečanju, ker namerava njihova delovna organizacija izstopiti iz združenega podjetja živilske industrije.

Vsi mladi iz Laškega, Droge, Kolinske, Talisa in Delamarisa smo se strinjali, da je takšno ravnanje odgovornih mladincev iz Uniona vredno obsojanja, kar je v pismu tudi navedeno, obenem pa smo pozvali vse mlade v Unionu naj pred odločitvijo še enkrat premislijo.

Ples in družabne igre, ki so sledile so prinesle obilo smeha in dobre volje, ter ne nazadnje tudi nagrad — še posebno za Delamaris. Ko smo se naslednje jutro precej pozno prebudili, je zunaj snežilo in najbolj vneti so takoj zdrveli na sneg.

to sklenilo, da se takšne akcije organizira. Tako se je v soboto 25. januarja zbralo 15 mladink in mladincev. Razdeljeni v 3 skupine so se mladi udarniki z vso vnemo vrgli na delo. Prva skupina je s tehničnim NaOH čistila dvorišče, druga je z električnim vozičkom pobirala odpadni material in tretja, v kateri so bila predvsem dekleta, je čistila trak in stroje v novi hali. Obenem so fantje odsekali spodnje veje borovcev pri cerkvi ter sežgali odpadni material. Akcija, ki je trajala do 14. ure, je potekala v prijetnem razpoloženju. Med delom in med počitkom je iz mladih grl odmevala pesem in tudi smeha je bilo dovolj.

Za vestno opravljeno delo smo prejeli pohvalo in to je vzpodbudilo tudi tiste, ki se še niso mogli odločiti, da so prišli na naslednjo akcijo, ki je bila v soboto 22. februarja. Zbranih nas je bilo preko 20 mladih in nameravali smo očistiti stekla na stropu v prostoru za skladiščenje slane ribe. Dekleta smo si pripravile razstopine detergenta in vodo za izpiranje, fantje pa so zlezli na streho in pričeli snemati stekla in jih nositi nam, ki

Spomin in nasmeh ob 8. marcu

vendarle premaknilo z mrtve točke.

Tistega petka popoldne smo bili vsi nastopajoči precej vznemirjeni. Bil je dan, ko smo morali dokazati, da smo sposobni pripraviti ženam-delavkam pester spored in si prislužiti izkazano zaupanje. Seveda nam je priskočil na pomoč še otroški pevski zborček in ansambel.

In kako so nas sprejele žene same? Po njihovih veselih obrazih bi sklepali, da jim je bila proslava všeč, kaj več pa nam bodo povedale same.

Andreja Tanjko

Otroški pevski zbor

Naši delavci v Rovinju

Pogovor z Milanom Brljavcem

1. Zakaj se je vodstvo odločilo za strokovno ekskurzijo?

Po večkratnih razgovorih z delavci v proizvodnji smo zaključili, da si tudi naši člani kolektiva želijo ogledati več sorodnih podjetij. Želja za obisk takih podjetij je bila predvsem, da naši delavci ugotovijo kakšne so razmere oziroma da ugotovijo kakšni so osebni dohodki pri njih, delovne pogoje, kako se rešuje

Po ogledu tovarne so nam tovariši iz Mirne priredili prav dobro malico. Po končanem ogledu smo se vsi skupaj zbrali na dvorišču tovarne. Tu se je direktor TOZD Iris, ing. Baričič zahvalil kolektivu Mirne za prijazno in lepo počutje v njihovi tovarni.

Prav tako so se tovariši iz Mirne zahvalili za naš obisk in nas povabili k prijateljskemu sodelovanju.

Kaj so nam povedali sami delavci o obisku?

Naše delavke, ki so bile na obisku v Mirni Rovinj so za naš časopis pripovedovale svoje vtise o tovarni. Seveda nismo vprašali vseh, ker je bilo to nemogoče ampak samo posamezne delavke. Naši delavci so se pogovarjali predvsem o problemih in o delu na delovnem mestu, ki ga imajo v svojem podjetju, niso pa spraševali o ostalih razmerah v podjetju, kot je stanovanjska problematika, urejenost otroškega varstva, o delu v izmenah, počitniških domovih, o izobraževanju in o problemih, s katerimi se srečujemo skoraj vsakodnevno. Zato ne moremo podati bolj točne slike o tovarni Mirna Rovinj.

Elena Viler in Gorela Itala — delavke v pralnici embalaže

Na tem delovnem mestu sta ob našem obisku delala dva delavca. Pogoji dela so isti, plačilo za opravljeno delo je tudi podobno. Za pranje zabojev in sodčkov imamo isto ceno, le za palete dobijo pri njih več.

Franc Volk — sodarska delavnica

Tovarna Mirna Rovinj je novejša. Tehnološke postopke imajo tako urejene, da ni nič prevoza. Začne se, pri prvem postopku in izdelki končajo lepo pakirani v skladišču. Fizičnega dela imajo manj. Osebni dohodek je približno enak.

Pozna se pri čistoči, da je to nova tovarna. Pri njih voda odteka, tako da imajo suhe prostore. Bili smo tudi v sodarski delavnici, kjer pa imajo manj strojev kot pri nas. Uporabljajo pa precej lesene embalaže in zelo malo plastičnih.

Delavke na slani ribi:

Govorile in dopolnjevale so ena drugo, tako da je to izzvenelo kot skupen odgovor.

»Tovarna je lepša od naše. V prostorih imajo novo opremo, vendar, nam ni bilo všeč. Lažje

se nam zdi delati tako, kot sedaj, na lesenih stolih, ne pa na kovinskih. OD je enak našemu, le norme so nižje. Gledale smo tudi ribo, pa se nam ni zdela tako lepa kot naša. Ena od predelavk nam je odgovorila, da imamo nekaj mi boljšega, drugo pa oni. Res pa je, da so njihovi prostori zračni, v njih ni prepriha niti vlage.

Palmira Božič — postrežnica

Delo postrežnice v Mirni Rovinj je lažje kot pri nas, dobijo pa večji osebni dohodek.

Ivan Baričič v. d. direktor TOZD Iris

Tovarno dobro poznam, zato me je zanimalo predvsem področje izobraževanja. V Mirni je napravilo šolo za kvalifikacijo precejšnje število delavcev.

To se jim bogato obrestuje. Delavci na zborih delovnih ljudi sedaj lažje razumejo stvari, ki so na dnevnem redu. V šoli za pridobitev kvalifikacije so nam

reč imeli predavanje tudi iz samoupravljanja in marksizma. Sedaj organizirajo drugi tečaj, vendar imajo že preveč prijav. Tudi starejši delavci bi želeli opraviti kvalifikacijo. Delavci, ki končajo ta tečaj so razporejeni na delovno mesto, ki zahteva kvalifikacijo in s tem si pridobijo višji osebni dohodek.

Marija Poles — delavka v menzi Iris

Menza je pri njih lepše urejena. Prostori so novi pa tudi delitev malic je boljše urejena.

Darilo »Mirne« Rovinj

stanovanjska problematika in drugo. Zato smo na seji delavskega sveta TOZD, ki je bila v novembru 1974 zavzeli sklep, da se zadolži vodstvo TOZD, da organizira strokovno ekskurzijo v »Mirno« Rovinj. Po dogovorih, ki so potekali med našim vodstvom in z tovariši iz Mirne Rovinj, so sklenili, da bi šli na strokovno ekskurzijo 8. 2. 1975 na prosto soboto.

2. Kdo je bil izbran?

Ker je v TOZD IRIS zaposleno 561 delavcev, smo smatrali naj se ne bi strokovne ekskurzije udeležili vsi delavci. Zato smo se odločili naj se tisti delavci, ki niso zaposleni v TOD tri (3) leta ne udeležijo ekskurzije.

Namreč v TOZD Iris je zaposleno precej delavcev, ki so v podjetju deset in več let pa še niso bili na nobeni ekskurziji.

Pri vpisu za strokovno ekskurzijo se je prijavilo 240 delavcev. Ekskurzije pa se je udeležilo 215 delavcev. Vodstvo TOZD me je določilo za organizacijo strokovne ekskurzije.

3. Opravljena pot?

Zbrali smo se 8. 2. 1975 ob 7. uri pred »Lipo« v Izoli. Ko so bili delavci v avtobusih (bilo jih je 5) smo se odpravili na pot proti Rovinju.

V Rovinj smo prispeli ob 8.30 uri. V Mirni Rovinj so nas lepo sprejeli in tam smo se takoj razdelili v dve skupini. Ena skupina je šla na ogled Hladilnice, ki je izven tovarne, druga skupina pa v proizvodne odelke.

Na koncu smo kolektivu Mirne Rovinj podarili eno sliko z Istarskim motivom, oni nam pa lepega lesenega istrskega oslička.

5. Povratek

Odhod iz Rovinja je bil ob 12. uri proti Istrskim toplicam, kamor smo prispeli ob 14. uri. Po kosilu nam je upravnik Istrskih toplic razkazal zelo zanimivo in učinkovito zdravilišče. Ob 16. uri smo se odpravili v Buzet, kjer smo v hotelu »Fontana« imeli prosto zabavo do 21. ure. (Namreč s sabo smo imeli dobrega harmonikarja).

6. Mnenje delavcev o sami organizaciji?

Ne vem kako delavci ocenjujejo organizacijo kot tako. Povem naj, da smatram, da je organizacija bila nekoliko pomanjkljiva, ker je težko voditi tako število delavcev.

7. Kaj so delavci menili o delu v »Mirni« Rovinj?

V samem času obiska se je slišal pogovor delavcev kako lepo imajo urejeno, čisto, toplo in brez večjega ropota. O samem pogovoru delavcev iz TOZD Iris z delavci Mirne Rovinj ne bi imel kaj dosti povedati.

Na koncu moram še to povedati, da so bili delavci zadovoljni z strokovno ekskurzijo in izrazili željo, da bi še v letošnjem letu, če bi bila možnost, obiskali sorodna podjetja v Dalmaciji.

Na proslavi ob 8. marcu se je zbralo lepo število žena

Delo samoupravnih organov

O DELU ODS

V mesecu februarju je centralni delavski svet imel dve seji, od katerih je bila ena namenjena samo obravnavi zaključnega računa za leto 1974.

Centralni delavski svet je zaključni račun soglasno potrdil. O pokazateljih zaključnega računa bo posebej govoril drugi članek. Pomembno je, da so bili v letu 1974 prvič prikazani finančni rezultati po TOZD. O teh rezultatih so tudi razpravljali in sklepali samoupravni organi posameznih TOZD. Iz razprave je bilo razvidno, da si člani CDS želijo, da bi bila na podlagi teh pokazateljev narejena analiza poslovanja za posamezno TOZD in medsebojnega poslovanja med TOZD. Glavni direktor ing. Bogdan Golob je na koncu spregovoril o težavah pri vsakoletni zakasnitvi izplačila izvozne premije in o prizadevanju Delamarisa, da bi se ribiški panoga v Jugoslaviji uveljavila in postala enakovredna drugim.

Na eni izmed prejšnjih sej se je razpravljalo o predlogu TOZD RIBA glede izplačila nadomestila ribičem za petdnevno omejitve ulova v mesecu avgustu 1974 v skupnem znesku 88.200 din. Vodstvo TOZD RIBA je bilo mnenja, da omejitev ulova ni nastala po krivdi TOZD, pač pa zaradi nepripravljenosti delovne organizacije na tak ulov, pomanjkanje hladilnih naprav, majhne proizvodne kapacitete in takratne visoke dnevne temperature, ter se je na ta način preprečila večja gospodarska škoda. Predstavniki drugih TOZD se s takim načinom izplačila niso strinjali ter predlagali naj se glede na določila samoupravnih aktov ugotovi za ta in podobne bodoče primere, v čigavo breme naj se taka nadomestila izplačujejo. Na 10. redni seji je bilo na podlagi obrazložitve strokovne službe in brez razprave soglasno sprejet sklep:

Petdnevno nadomestilo ribičem za omejitve ulova v mesecu avgustu 1974 (sklep 9. redne seje št. 263) bremenijo maso osebnih dohodkov TOZD RIBA.

Zivahna in aktivna razprava se je razvila pri predlogu arbitražne komisije o dokončni in usklajeni rešitvi pritožb na osebni dohodek. Z namenom, da bi arbitražna komisija čimprej zaključila z delom, je predlagala vsem delavskim svetom, da jo pooblastijo za dokončno sklepanje. Delavska sveta TOZD IRIS in samoupravne skupnosti »Strokovne službe« tega pooblastila nista dala, zato je ta predlog prišel na dnevni red centralnega delavskega sveta.

Prisotne je presenetilo stališče centralnega delavskega sveta izvoljenih s strani TOZD IRIS, ki so dejali, da za predlog arbitražne komisije ne morejo glasovati, ker nimajo za to pooblastila od delavskega sveta TOZD.

S strani članov CDS je bilo danih še nekaj pripomb na uvrstitve posameznih delovnih mest, vendar je prevladalo mnenje, naj se predlog potrdi, ker bodo s tem urejeni osebni dohodki na

najbolj kritičnih delovnih mestih. Vse ostalo pa naj bi se uredilo s sprejemom sporazuma o delitvi OD oziroma najkasneje do konca prve polovice leta, ko bo potrebno urediti OD za celotno podjetje.

Z večino glasov vseh članov CDS je bil sprejet **SKLEP:**

Sprejme se celotni predlog arbitražne komisije o usklajeni in dokončni rešitvi pritožb na višino osebnega dohodka.

Delavcem, katerim so bile pritožbe ugodno rešene, se izplača razlika v višini osebnega dohodka od 1. 7. 1974 dalje.

Drugim delavcem, ki delajo na delovnih mestih za katera je arbitražna komisija zaradi usklajitve predlagala višjo osnovo osebnega dohodka, se po novi osnovi obračunava s 1. 1. 1975 dalje.

Zaradi enostavnejšega in hitrejšega izračuna pripadajočih razlik osebnega dohodka naj se delavcem, ki delajo po normi ali akordu prišteje k pripadajoči razliki še dogovorjeni poprečni preseg norm oziroma akorda delovnega mesta, ki ga prizadeti delavec zaseda in ki znaša 15 % in 20 % za normirano delo, 50 % za akordno delo.

Na podlagi popisa drobnega inventarja, ki ga je izvedla stalna inventurna komisija v samoupravni skupnosti »Strokovne službe« in »Vzdrževanje« je bil sprejet sklep, da se potrjuje, odpis manjka drobnega inventarja v vrednosti 27.504,43 din.

Potrdil se je tudi predlog službe prodaje na domačem trgu, da se odpiše trgovskemu podjetju »Agromakedonija« Skopje, filiala Priština dolgujoči znesek din 9.561,20.

Zaradi nekaterih nezasedenih vodilnih delovnih mest v samoupravni skupnosti »Strokovne službe« in »Vzdrževanje« je na podlagi predloga kadrovske službe CDS odločil, da se gre v redni postopek za razpis in sklenil naslednje:

V razpisno komisijo za razpis vodilnih delovnih mest v Samoupravni skupnosti »Strokovne službe« in »Vzdrževanje« se izvolijo naslednji člani:

1. Klepač Nevenka, TOZD »ARGO«
2. Hrvatin ing. Aldo, TOZD »IRIS«
3. Pucer Zdenko, TOZD »PLOČEVINKA«
4. Baloh Anton, TOZD »RIBA«
5. Šik Silvo, samoupravna skupnost »Skupne službe«
6. Vrtovec Jože, samoupravna skupnost »Vzdrževanje«.

Samoupravni sporazum o združitvi TOZD »Delamaris« Izola določa 5-člansko razpisno komisijo. Izvoljena člana pod točko 5. in 6. bosta prisotna na sejah razpisne komisije le tedaj, ko bo komisija obravnavala prijave in predloge, ki se bodo nanašale na posamezno samoupravno skupnost.

Razpisni komisiji poteče mandat ob poteku mandata centralnemu delavskemu svetu.

Vodja elektronsko-računskega centra Slavko Koren je obrazložil nujnost in upravičenost na-

bave klimatske naprave. Kombinat Delamaris Izola ima že dalj časa v najemu elektronski računalnik IBM S/3, ki pa nima zagotovljenih vseh ustreznih pogojev za normalno delovanje. Eden izmed pomembnih pogojev je tudi klima naprav, ki uravnava temperaturo pri teh zelo občutljivih strojih. Zaradi tega je prišlo večkrat do okvar in seveda do zastoja pri hitri obdelavi podatkov.

Zato je CDS soglasno potrdil predlog, da se odobri nabava klima naprave v vrednosti din 80.000.

Ostale predloge za nabavo investicij, ki so jih predložile strokovne službe se bo vneslo v letni plan investicij.

CDS je še sklenil, da pristopi k samoupravnemu sporazumu o nadomestilu v letu 1974 izpadlih transportnih dohodkov v Železniškem gospodarstvu — Železniškemu transportnemu podjetju Ljubljana in za podpis pooblasti generalnega direktorja Združenega podjetja živilske industrije Poldeta Mačka.

Glede na praznovanje dneva žena — 8. marec je bil sprejet sklep, da se obdari vse delavke podjetja in tiste delavke, ki so bile upokojene s 1. 1. 1975, z darilnim kuponom v vrednosti 100 din.

To so kratke informacije o sklepih sprejetih na 10. in 11. redni seji CDS v mesecu februarju.

Zvezda RUDL

ODBOR ZA PRAVICE IZ DELA

Razpravi o samoupravnem sporazumu o skupnih načelih za delitev sredstev za osebne dohodke je odbor za pravice iz dela posvetil veliko časa. O sporazumu in sprejetih pripombah je tekla razprava že od druge polovice januarja. Končni sklep odbora je bil, da se predlaga zborom delovnih ljudi, da o sporazumu in aneksu k sporazumu razpravljajo in da sprejmejo najkasneje do 20. marca 1975, s tem da samoupravni sporazum veljal od 1. 1. 1975, aneks k sporazumu, ki se nanaša na spremembe izplačil in izdatkov v breme poslovnih stroškov in se nanašajo na sindikalno listo 1975 pa od 1. 3. 1975. Več o tem pa bomo v teh dneh slišali na zborih delovnih ljudi, kjer se bomo z glasovanjem odločali o njegovem sprejemu.

V dneh od 14. do 19. marca 1975 so bili v vseh TOZD in Samoupravnih skupnostih zbori delovnih ljudi, ki so razpravljali in glasovali o samoupravnem sporazumu o skupnih načelih za delitev sredstev za OD, pripombah in dopolnitvah (vključno 86. čl.) ter aneksu k citiranemu sporazumu.

Na podlagi zapisnikov zborov delovnih ljudi je bil rezultat glasovanja naslednji:

TOZD »ARGO« je od 168 zaposlenih, prisostvovalo na zboru 114, od tega je glasovalo »za« 114 članov;

TOZD »IRIS« je od 508 zaposlenih, prisostvovalo na zboru

265, od tega je glasovalo »za« 265 članov;

TOZD »PLOČEVINKA« je od 108 zaposlenih, prisostvovalo na zboru 87, od tega je glasovalo »za« 87 članov;

TOZD »RIBA« je od 255 zaposlenih, prisostvovalo na zboru 195, od tega je glasovalo »za« 195 članov;

TOZD »AVTOTRANSPORT« je od 49 zaposlenih, prisostvovalo na zboru 38, od tega je glasovalo »za« 38 članov.

Samoupravna skupnost »Skupne službe« in »Vzdrževanje« je od 303 zaposlenih prisostvovalo na zboru 160, od tega je glasovalo »za« 160 članov.

Na podlagi prikaznega rezultata glasovanja je razvidno, da je Samoupravni sporazum o skupnih načelih za delitev sredstev za OD, dopolnitve in spremembe ter aneksa k samoupravnemu sporazumu sprejela večina delavcev posamezne TOZD in Samoupravne skupnosti.

Na zborih delovnih ljudi so bili v skladu s predlogom 86. člena sporazuma pooblašteni za podpis naslednji delavci:

TOZD »ARGO« — Lovrečič Venčeslav,

TOZD »IRIS« — Rener Boris, TOZD »PLOČEVINKA« — Depanger Oliviero,

TOZD »RIBA« — Čok Vojko, TOZD »AVTOTRANSPORT« — Budal Marjan,

Samoupravna skupnost »Skupne službe« in »Vzdrževanje« — Bizjak Ivan (prodaja DT).

1. Na podlagi zapisnikov zborov delovnih ljudi v TOZD in samoupravni skupnosti, ki so bili v dneh od 14. do 19. marca 1975 odbor za pravice iz dela ugotavlja, da je bil z večino glasov vseh delavcev v TOZD in Samoupravnih skupnostih sprejeto naslednje:

— Samoupravni sporazum o skupnih načelih za delitev sredstev za OD, pripombe in dopolnitve z veljavnostjo od 1. 1. 1975.

— Aneks k sporazumu o skupnih načelih za delitev sredstev za OD z veljavnostjo od 1. 3. 1975.

2. Ekonomsko organizacijski sektor naj na podlagi gornjega pripravi prečiščeno besedilo samoupravnega sporazuma, ki bo podpisan od zborov delovnih ljudi pooblaščenih delavcev.

O izidu javnega razpisa (Primorske novice, št. 48/49 od 29. 11. 1974) in razdelitvi sredstev za nakup ali prodajo najemnih stanovanj je člane odbora seznanil Marjan Piško.

Naši delovni organizaciji je razpisna komisija odobrila 1.000.000 din posojila s tem da podjetje participira 50% to je 500.000 oziroma skupaj razpolaga podjetje z 1.500.000 din namenskih sredstev, ki se lahko uporabijo samo za nakup ali gradnjo najemnih stanovanj.

Odbor za pravice iz dela je v zvezi z gornjim sprejel naslednji SKLEP:

Na podlagi sklepa razpisne komisije Obalne samoupravne stanadaljevanje na 8. strani

Darovana kri rešuje življenja

Marjan Olenik, delavec v kleparski delavnici je že 50-krat daroval kri. Koliko življenj je s svojo krvjo rešil. Tega se ne da izračunati.

45-letni delavec ni pomišljal, ko je bilo potrebno prvič darovati kri. Daroval jo je za svojega prijatelja in mu tako rešil življenje.

Za njegovo kri mu nobeden ne reče hvala, razen delavcev Rdečega križa. Svoji tistega, ki mu je rešil življenje s svojo krvjo, se zahvaljujejo le v mislih neimenovanemu darovalcu krvi. Med temi je tudi Marjan Olenik.

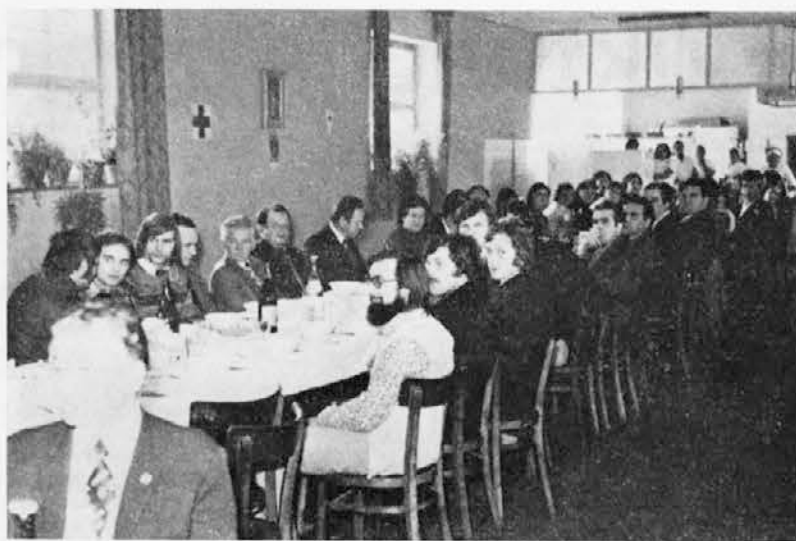
Rodil se je 18. 12. 1930 v Vre mah. V Delamarisu je zaposlen že od leta 1956 kot priučen klepar. Torej bo poleg svoje obletnice 50-krat darovane krvi, kmalu praznoval tudi 20-letnico dela v Delamarisu. Kri daruje že od leta 1958, ko je moral pomagati svojemu delovnemu tovarišu pri hudi nesreči.

»Kri darujem redno. Vem, da jo potrebujejo za bolne ljudi. Zakaj bi je torej ne daroval, ker sem zdrav. Čudim se ljudem, ki

tega nočejo. Ne vem, če se zavedajo, da bodo lahko tudi sami prišli kdaj v položaj, ko bodo potrebovali kri. In če bodo takrat vsi rekli, da kri nočejo darovati, kaj bo z njihovimi življenji. Zavedam se, da danes jaz darujem kri za druge, lahko pa bom tudi jaz na vrsti za pomoč, še posebno, ker imam tako delovno mesto.«

Prejšnji teden je bila v menzi Argo majhna slovesnost. Podelili so priznanja krvodajalcem v našem podjetju. Po podelitvi priznanj je bilo za vse pripravljeno kosilo. Svečanost je seveda otvoril Marjan Olenik, ki je ponosno prejel diplomu za 50-krat darovano kri. Takoj za njim sta po številu darovane krvi še Emil Bizjak 41-krat in Lucijan Nemeč 34-krat.

Od žena pa je največkrat darovala kri Marija Mislovič 32-krat, Angela Kožlin 29-krat in Palmira Božič 28-krat. Vseh podeljenih diplom je bilo 115. Od tega je bilo največ takih, ki so darovali kri več kot 5-krat. Priznanja je podeljeval predsednik

Svečanost ob podelitvi diplom v menzi Argo

sindikata Jože Rojc, ki je vsem krvodajalcem tudi čestital.

Marjan Olenik je dejal: »Zahvaljujem se vsem, so prvič po dolgih letih pripomogli k tej mali svečanosti. Srečali smo se vsi krvodajalci zaposleni v podjetju in se med seboj seznanili. Morda se bo še kdo odločil za to

humano akcijo, sedaj ko je slišal za njen pomen.

V imenu vseh se zahvaljujem predsedniku sindikata Jožetu Rojcu, glavnemu direktorju in pomočniku glavnega direktorja, ter vsem, ki so nam pomagali pri realizaciji našega srečanja.

Albina Skapin

V premislek

SMRTNO NEVARNA STAVA

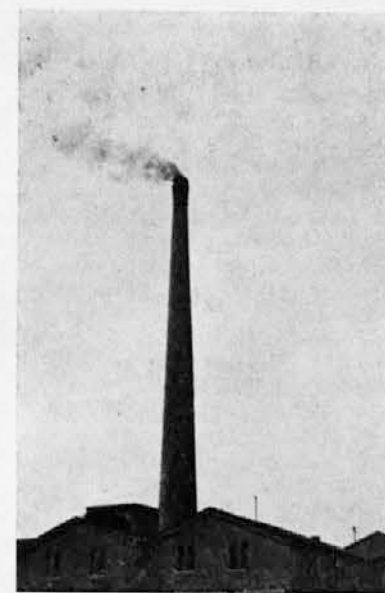
Vsekakor mora biti bolj zanimiva panorama Izole z vrha našega dimnika v obratu ARGO, kakor z Belvederja.

Ni dolgo, tega, da se je neki radovednež hotel prepričati, če je to res.

Nekega sončnega februarjskega dne sem bil eden od redkih oči vidcev vzpona na 65 metrski dimnik v obratu Argo. Ni mi bilo vseeno, ko sem zagledal, kako se je šofer novomeškega kamiona vzpenjal po stopnicah našega velikana. Na žalost sem bil predaleč, da bi pravočasno prišel do njega in ga prepričal naj se odreče plezanju na najvišjo točko mesta Izole. Ko sem prišel k vznožju dimnika, je bil šofer že daleč nad menoj, na poti k vrhu. Njegov kolega, sovoznik je v tem času izbral lepo pozicijo zraven zgradbe oddelka paradižnika in občudoval, kako njegov tovariš pleza proti vrhu, stopnico za stopnico. Začuden sem se približal, da bi ga vprašal kaj je to? Tako sem izvedel, da mu bo moral plačati 200 din, če mu uspe priplezati do vrha dimnika, ker sta tako stavila. »Stava je pač stava«. V tem času, ko je bil novomeški junak že skoraj na vrhu, je bila ura 9.30, to je čas malice in zato se je nabralo precej publike in atrakcija je postala še večja in vabljivejša. Niti intervencija naših vodilnih delavcev iz bližnje pisarne obrata Argo ni vplivala na vznika gledalca, da bi njegovega tovariša poklical nazaj. Po petih minutah vzpona je naš junak mahal na vrhu dimnika v znak zmage, nato pa se je začel spuščati po stopnicah navzdol. Na srečo se je po desetih napetih minutah za plezalca in za nas gledalce izlet končal v najlepšem redu. Šofer je stopil na zemljo živ in zdrav.

Kakor večina zgodbic je tudi ta naša imela konec. Kaj pa, če se ne bi tako končalo? Kdo bi bil odgovoren za morebitno nesrečo, ki bi se lahko tragično končala?

Da si ne bi belili glavo s takimi in podobnimi vprašanji mo-

Dimnik v »Argu« okoli katerega se spletajo nevarne stave

ramo čim prej onemogočiti vzpon na naš prelep dimnik obrata Argo.

Moj predlog je, da bi se stopnice začele šele 5–6 metrov od tal. Tako junak te zgodbe verjetno ne bi dosegel teh stopnic in mu ne bi prišlo na misel zaslužiti 200 din v pičlih desetih minutah na tako nevaren in skrajno nespameten način.

Elvino Chicco

Marjan Olenik prejema diplomu od predsednika sindikata

Fluktuacija zaposlenih

V mesecu februarju je bilo sprejetih na delo 6 delavcev, od tega 2 ženi.

Novosprejeti delavci so bili razporejeni v naslednje TOZD in samoupravne skupnosti:

1. Šteklo Silvana, 21 let, nekval. delavka, v TOZD Pločevinka — oddelek izdelave pločevink.

2. Josić Dijego, 21 let, nekval. delavec, v TOZD Ribna — m/1 »Lastovka«.

3. Zeželj Rajko, 26 let, kvalif. ključavničar, v samouprav. skupnost »Vzdrževanje« — remontna delavnica.

4. Livančić Željko, 28 let, nekval. delavec, v samoupravno skupnost »Skupne službe« — prodaja — skladišče izdelkov Zagreb.

5. Štefanec Vlasta, 27 let, nekvalif. delavka, v TOZD Pločevinka — oddelek izdelave pločevink.

6. Dinič Slobodan, 29 let, s srednjo strokovno izobrazbo, v samoupravno skupnost »Skupne službe« — prodaja — predstavništvo Beograd.

V istem mesecu je zapustilo podjetje 15 delavcev, od tega 9 žena. Razrešeni delavci so bili zaposleni v sledečih TOZD in samoupravnih skupnostih:

1. Dudine Albino, 54 let, nekvalificirani delavec, v TOZD Iris — inv. upokojen.

2. Grbec Ana, 56 let nekvalificirana delavka v TOZD Iris — starostno upokojena.

3. Tripar Lidija, 48 let, nekval. delavka v TOZD Argo, odd. predelave paradižnikovega koncentrata in ostalo — invalidsko upokojena.

4. Kvirgič Hasija, 20 let, nekval. delavka v TOZD Iris — na lastno željo.

5. Benčić Livio, 19 let, nekval. delavec v TOZD Ribna, m/1 »Lastovka« — na odslužitev kadrovskega roka v JLA.

6. Stupar Ljuba, 22 let, nekvalificirana delavka v TOZD Ribna — hladilnica, na lastno željo.

7. Batrac Matija, 19 let, nekval. delavec v TOZD Iris — na lastno željo.

8. Barilar Drago, 19 let, kval. orodjar, zaposlen kot urejevalec strojev v TOZD Iris — na odslužitev kadrovskega roka v JLA.

9. Marković Danica, 18 let, nekval. delavka v TOZD Iris — na lastno željo.

10. Krbavčić Zora, 58 let, nekval. delavka v TOZD Iris — invalidsko upokojena.

11. Bačić Karmela, 20 let, kemijski laborant, zaposlena za določen čas v samoupravni skupnosti »Skupne službe«, sektor prodaja, v skladišču izdelkov Zagreb, zaradi poteka sporazuma.

12. Dončić Stana, 25 let, nekvalificirana delavka v TOZD Argo, oddelek predelave paradižnikovega koncentrata in ostalo — na lastno željo.

13. Vukičević Miloš, 34 let, dipl. pravnik, zaposlen kot vodja pravne službe v samoupravni skupnosti »Skupne službe«, splošni sektor — na lastno željo.

14. Plesničar dipl. ing. Matjaž, 31 let, zaposlen v samoupravni

skupnosti »Skupne službe«, sektor razvoja — na lastno željo.

15. Kapelj Irena, 22 let, ekonomski tehnik, zaposlena v TO-

ZD Ribna na lastno željo.

Dne 28. 2. 1975 je bilo v podjetju zaposlenih skupaj 1337 delavcev, od tega 689 žena.

Nesreče pri delu

V mesecu februarju so se v našem kombinatu zgodile naslednje nesreče pri delu:

1. Babič Marija, zaposlena v TOZD Iris, se je pri vlaganju svežih rib v doze urezala na rob doze v kazalec na desni roki.

2. Vrančić Gospa, zaposlena v TOZD Iris, se je pri vlaganju rib v doze urezala v palec leve roke.

3. Medoš Dominik, zaposlen v TOZD Iris, si je pri razpakiranju skuš poškodoval levo roko.

4. Galič Dušan, zaposlen v TOZD Iris, je med prevozom vozička v hale iz dvorišča padel in si poškodoval levo koleno.

5. Tripar Lilijana, zaposlena v TOZD Iris, se ji je pri prenašanju doz vzorcev na pladnju leta prevrnil in tako si je poškodovala roko.

6. Gombač Danica, zaposlena v TOZD Pločevinka, si je pri prihodu na delo zvila levo nogo.

7. Lukič Malina, zaposlena v TOZD Iris, se je pri strojnem rezanju ribe urezala v roko.

8. Todorović Olga, zaposlena v TOZD Iris, se je med odpiranjem doze urezala v roko.

9. Mandalenič Anton, zaposlen v TOZD Iris, se je spotaknil in pri padcu udaril v koleno na levi nogi.

10. Jakomin Zvezda, zaposlena v TOZD ARGO, se je pri zapiranjju doz urezala na sredinec desne roke.

11. Homovec Stanko, zaposlen v TOZD Iris, mu je pri brušenju z brusilnim strojem drobec priletel v levo oko in ga poškodoval.

12. Antonijević Radovanka, zaposlena v TOZD Iris, se je med pobiranjem polnih doz na stroju urezala v sredinec desne roke.

ODBOR ZA PRAVICE IZ DELA

Nadaljevanje s 6. strani novinarske skupnosti (z dne 20. 2. 1975), ki je odobrila podjetju »Delamaris« posojilo v vrednosti 1.000.000 din in 50% lastne udeležbe, kar skupno znaša 1.500.000 din za nakup ali gradnjo najemnih stanovanj se bodo gornja sredstva koristila kot sledi:

— cca 700.000 din za izpolnitev starih obveznosti (sofinanciranje nakupa stanovanja: Roža Čeligo, dipl. ing. Budair Said, dipl. ing. Jerica Ručna in nakup stanovanja za Fani Hočevar),

— cca 800.000 din pa za naslednje:

sofinanciranje na podlagi doseženih točk po pravilniku Vida Petelin 150.000 din Ljubica Rutar 50% vrednosti trosobnega stanovanja.

Nakup enega večjega dvosobnega in enega trosobnega stanovanja, ki po prioritetni listi pripada naslednjim delavcem:

Nerini Božič — večje dvosobno stanovanje,

13. Bordon Jožica, zaposlena v TOZD Argo, se je med zapiranjem polnih doz urezala v prst kazalec leve roke.

14. Bembič Darjo, zaposlen v TOZD Argo, se je pri razkladanju materiala na paletah zbodol z lusko lesa v desno roko.

15. Skabar Malvina, zaposlena v TOZD Pločevinka, se je pri štančanju pokrovov za pašteto zbodla v sredinec desne roke.

16. Mihaljevič Pero, zaposlen v TOZD Iris, se je med nakladanjem skuše v zaboje in prevoz na palete spodrsnil ter si pri padcu poškodoval desno nogo.

17. Martinović Katica, zaposlena v TOZD Pločevinka, si je pri prenašanju zabojev poškodovala palec desne roke.

18. Karič Melvida, zaposlena v TOZD Iris, je pri postrežbi vlaganja rib v doze padla ter si poškodovala desno koleno.

19. Krasnici Muharem, zaposlen v TOZD Iris, je med nakladanjem skuše in prevozom padel in se udaril v obraz.

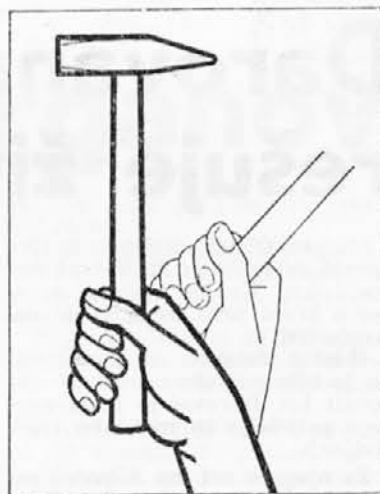
20. Antonac Marija, zaposlena v TOZD Argo, ji je pri delu kilska doza padla na desno nogo in tako si je poškodovala noht.

21. Bernardi Marija, zaposlena v TOZD Iris, se je med premikom pokrovov z vozičkom udarila na desno nogo.

22. Posavec Đurđa, zaposlena v TOZD Iris, se je med vlaganjem predjei v doze urezala v levo roko.

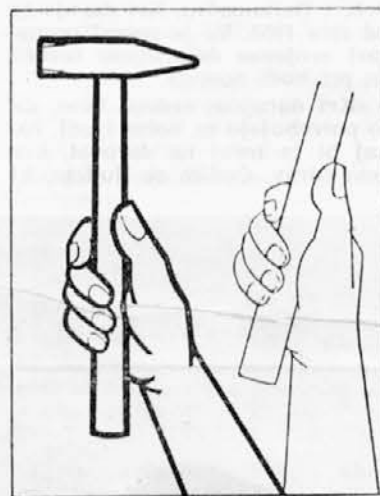
Iz tega je razvidno, da se je v mesecu februarju zgodilo 22 nesreč, od tega 21 nesreč na delu, 1 pa pri prihodu na delo.

Zbrala: Lelia Fičur

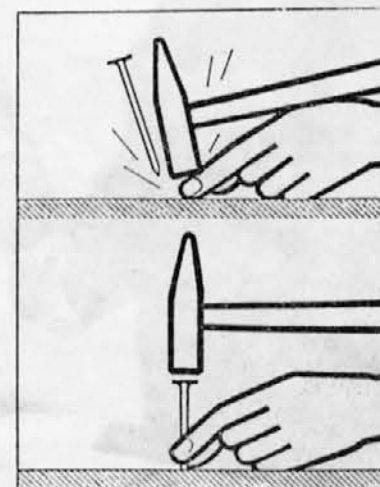
Slika 1. Pravilno

Vaja za pridobitev pravilnega udarca s kladivom. Držalo kladiva primemo in objamemo s palcem tako, da se držalo kladiva lahko rahlo giblje pod ostalimi prsti. Pri udarjanju s kladivom naj gibanje izhaja iz zapestja.

Slika 2. Napačno

Kdor udarja s trdim ali ukočnim zapestjem, ali če drži kladivo preveč spodaj, se hitro u-trdi in nima trdnega udarca.

Slika 4. Napačno

Če držimo žičnik pri konici, tedaj lahko udari kladivo po prstu. Za udarjanje po kaljenjem jeklu uporabljamo kladiva iz mehkih snovi, npr. iz bronca, bakra, svineca, umetne snovi, medu, iz usnja ali iz kakšne druge nedrobljive snovi.

Juditi Mikolič — trosobno stanovanje.

SKLEP

Strokovna služba v splošnem sektorju naj do 31. marca 1975 razpiše in objavi natečaj za dodelitev kreditov za individualno gradnjo.

Za ta namen je predvideno 300.000 din. Ne glede na to, da so prosilci že vložili prošnje za kredit, morajo isti ponovno vložiti.

UNION IZSTOPIL IZ HP ZDRUŽENEGA PODJETJA

Iz HP združenega podjetja v kateri so podjetja Kolinska Ljubljana, Talis Maribor, Pivo Laško, Union Ljubljana in Delamaris Izola je izstopil Union Ljubljana.

O izstopu bomo podrobneje poročali v naslednji številki »Naš glas«.